

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **K. V.**
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. ledna 2018, č. j. OAM-34/LE-LE05-K09-2017, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou. Ta měla původně v podstatě blanketní charakter, neboť žalobce pouze bez bližšího odůvodnění namítl, že správní orgán porušil ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu, neboť

nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, ustanovení § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), ustanovení § 12, 14 a 14a zákona o azylu, ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu, neboť nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, ustanovení § 52 správního řádu, neboť neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci, a ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, protože neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu zákona o azylu.

3. K výzvě soudu však žalobní argumentaci upřesnil. Namítl porušení § 2 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlédl k okonostem daného případu, a to ke specifikaci rodinné situace žalobce, kterému zemřela dcera a zeť nestandardním způsobem a došlo k napadení jeho vnučky. Dále uvedl, že žalovaný rozhodl v rozporu s § 14 zákona o azylu, neboť žalobce splňuje důvody pro udělení humanitárního azylu, protože se s manželkou stará o vnučku sirotka, nejsou schopni zabezpečit její vzdělání, a dále z důvodů zdravotních, protože žalobce nemá finanční prostředky léčit se dál na Ukrajině. Porušen měl být rovněž § 14a zákona o azylu, protože žalobce splňuje podmínky pro doplňkovou ochranu, neboť mu v zemi původu hrozí vážná újma a to ze strany soukromých osob. Konečně žalobce namítl porušení § 50 odst. 4 správního řádu, neboť dle jeho názoru žalovaný nepřihlédl k jeho specifické rodinné situaci a závažnému zdravotnímu stavu.
4. Žalobce uvedl, že žádost o mezinárodní ochranu podal z důvodu obav před neznámými osobami ve spojitosti s nesplácením úvěru a zároveň z obav, že na Ukrajině nevidí žádnou budoucnost pro svoji vnučku a že mu Ukrajina odmítá přiznat důchod a sociální výhody invalidního důchodce. Dne 15. 1. 2015 přišly k němu neznámé osoby a vyhrožovaly mu, že pokud nepřestane dále psát, tak mu ublíží a vnučce zlomily nohu. Její napadení nikde nehlásil, protože policie ani soudní systém podle něho nefungují. Dle žalobce tak naplňuje minimálně podmínky pro doplňkovou ochranu.
5. V návaznosti na problematiku doplňkové ochrany a znění § 14a zákona o azylu odkázal rovněž na jeho § 2 odst. 4 a odst. 6 a dále na zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv na Ukrajině za rok 2016 ze dne 3. 3. 2017 a Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Ukraine: The new law on police and its affectiveness; recourse and state protection available to private citizens who have been the victims of criminal actions of police officers in Kiev (2014-January 2015) ze dne 14. 1. 2016, z nichž citoval příslušné pasáže. Z nich podle jeho názoru vyplývá, že ačkoliv policie na Ukrajině prochází určitou reformou, je stále přítomna korupce, zneužívání pravomoci a je neúčinná. Žalobce se proto neztotožnil s názorem žalovaného, že ukrajinský právní systém poskytuje svým občanům dostatek právních prostředků na jejich obranu.
6. Dále se žalobce zaměřil na problematiku humanitárního azylu. Svoji specifickou rodinnou situaci vidí v tom, že se s manželkou již pět let starají o vnučku, které zemřel nejdříve otec a o rok později i matka. Na Ukrajině pro ni nevidí žádnou budoucnost, odmítají mu tam přiznat důchod a sociální výhody invalidního důchodce. V roce 2011 mu byl sice přiznán statut válečného invalidy, ale na vyplácení invalidního důchodu nejsou v rozpočtu potřebné prostředky. Soud sice rozhodl v jeho prospěch, ale nedokázal zabezpečit výkon svých rozhodnutí.
7. Uvedl, že má žloutenku typu C, byla mu odebrána jedna ledvina, na které měl nádor, má problémy se srdcem a levou polovinou mozku. Tyto skutečnosti dokládal lékařskými

zprávami. Tyto zdravotní problémy nebyl schopen na Ukrajině řešit, protože nemá dostatek finančních prostředků pro léčbu. Léky si na Ukrajině platil sám, léčbu financoval z prostředků, které měl ušetřené na pohřeb a z peněz, které utržil za prodej bytu v roce 2008. Již ale nemá, co by prodal.

8. V souvislosti s tím odkázal na zprávu Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Ukraine: the structure and administration of the health system; access to health care throughout Ukraine; ability of people to access their medical records and procedures for doing so; who has access to medical records; the types of medical documents and their contents; falsification of medical documents; whether medical staff are legally required to report instances of violence to the police ze dne 15. 1. 2013 a zprávu Jamestown Foundation, Who Is Opposing Ukraine's Health Reform Bill? Ze dne 13. 9. 2017, z nichž ocitoval příslušné pasáže, ze kterých vyplývá, že ačkoliv má být ukrajinské zdravotnictví bezplatné, lidé za něj ve skutečnosti platí, čímž se pro mnoho z nich může stát nedostupným, což je i případ žalobce. Proto uzavřel, že v jeho případě existují důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu
9. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil pro jeho nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný trval na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť dle jeho názoru zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí.
11. K tvrzení žalobce, že mu hrozí pronásledování od soukromých osob a že na Ukrajině neexistuje reálná možnost ochrany od státních orgánů, správní orgán uvedl, že v souladu s ustálenou judikaturou je hlavním předpokladem, aby bylo možné pronásledování od soukromých osob považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany v jakékoli formě, skutečnost, že státní orgány nejsou schopny případně ochotny poskytnout pomoc proti takovému jednání. Žalobce se však na státní orgány vůbec neobrátil a tudíž neprokázal, že by nemohl využít pomoci od státních orgánů (policie) v zemi jeho původu, či že by mu takováto pomoc nebyla poskytnuta. Nadto správní orgán uvedl, že vzhledem k značné rozporuplnosti ve výpovědích žalobce, se jeho obava z pronásledování jeví spíše jako účelově nastíněná s cílem dosáhnout udělení mezinárodní ochrany na území ČR.
12. Co se týče námitky neudělení humanitárního azylu, správní orgán zdůraznil, že při hodnocení důvodů žalobce nepřekročil meze správního uvážení při neudělení humanitárního azylu, velmi důkladně posoudil zejména jeho zdravotní situaci a přihlédl též k jeho věku. Posoudil i všechny žalobcem doložené lékařské zprávy, nicméně trvá na závěru, že zdravotní problémy žalobce nepředstavují důvod hodný zvláštního zřetele, na něj by se vztahovalo udělení požadovaného humanitárního azylu. Zdravotní péči v zemi původu již před odjezdem do ČR využíval dlouhá léta a netrpí ani tak závažnými zdravotními obtížemi, kvůli nimž by se na Ukrajinu nemohl vrátit. Samotný fakt, že zdravotnictví v ČR je na jiné úrovni než na Ukrajině, nelze podřadit pod důvod hodný zvláštního zřetele. Navíc žalobce se v průběhu správního řízení konkrétně

humanitárního azylu z důvodu jeho zdravotních problémů nedomáhal a své zdravotní problémy jako důvod pro podání žádosti o mezinárodní ochranu vůbec nezmínil.

13. Žalovaný proto závěrem vyjádření navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Jednání soudu

14. Při jednání soudu dne 4. 12. 2018 žalobce uvedl, že sloužil od roku 1969 na jaderném polygonu v bývalém SSSR. V roce 1968 studoval v technické škole. V době Pražského jara měl konflikty s vedením této školy. Týkalo se to vstupu sovětských vojsk do Prahy. Chtěli ho za to vyloučit. Nakonec školu dokončil a v roce 1969 nastoupil v jaderném polygonu. Když skončil službu v armádě, musel podepsat dokument, ve kterém se zavázal dodržovat vojenské tajemství. Trvalo to 40 let, než mu byla přiznána práva vyplývající z toho, že sloužil na tomto jaderném polygonu. Po dobu 40 let nesměl říci, že přišel do styku s radioaktivitou.
15. Žalobce dále uvedl, že předložil ministerstvu doklad ruské strany, že byl přímým účastníkem jaderných zařízení. S tímto potvrzením se obracel na různé instituce s žádostí, že potřebuje tomu odpovídající léčení. Nechtěl dělat nic politického. Ukrajinští prezidenti ovšem byly jeden po druhém horší, než ten předtím. Poslední prezident Porošenko je vysloveně zloděj. Za jeho éry státní instituce tedy justice, soudy, policie a prokuratura nefungují. Po ukončení soudu se obracel na různé orgány včetně prezidenta, ale bez úspěchu. Na Ukrajině vyhrál soud, který prakticky nikdo jiný nevyhrál, a to ani například lidé z Černobylu nebo bývalý vojáci z Afghánistánu. On částečně vyhrál, protože prokázal, že za dob SSSR došlo k poškození jeho zdraví. Soud rozhodl tak, že se mu mají doplatit nějaké peníze, ne příliš velké. Na české peníze by se jednalo asi o 400 Kč. Podstatné ale bylo, že chtěl vládě dokázat, že došlo k porušení jeho zdraví. Pak asi 10 let psal stále na různé státní instituce. V posledních letech Porošenkovy vlády se ho snažili několikrát fyzicky zastrašit. Řadu z uvedených státních institucí totiž navštěvoval i osobně a opakovaně se mu stávalo, že se ho jejich ochranka pokoušela zastrašit. Nemůže to ale nijak dokázat.
16. Žalobce pokračoval tím, že jeho zeť si vzal v bance hypotéku na byt, který byl zástavou. Chtěl mít lepší životní podmínky. V té době pracoval, ale později o práci přišel a nemohl tedy úvěr platit. Banky jsou ale na Ukrajině taky zlodějské. Ukrajina zavedla tzv. výběrčí službu, ale jsou to v podstatě banditi. Udělali to podle něho tak, že se zeť zabil při autonehodě. Majitelkou bytu se stala žalobcova dcera. Neměla žádné zdravotní problémy. V juniorském věku závodně veslovala, byla v olympijské nominaci. Žalobce neví, co s ní po zeťově smrti udělali, ale během 2 – 3 týdnů zemřela. Do té doby byla zdravá. Majitelkou bytu se stala vnučka. Žalobce se rozhodl odjet do Finska. Bylo to na začátku roku 2015. Měl tam pohovory na ministerstvu, ale pak ho zavolala manželka, ať se okamžitě vrátí, že mu to přes skype nemůže říci. Všechny tyto hovory se totiž na Ukrajině sledují. Proto se ihned z Finska vrátil. Bylo to někdy na konci léta 2015. Neví přesně. Po návratu domů se od ženy dozvěděl, že vnučku napadli nějakí dva chlapi. Zlomili jí nohu. Musela na operaci, kdy jí dali do nohy několik hřebů. Za rok musela na novou operaci, kde jí kovovou desku vyndali. Po té druhé operaci, kdy vnučka už chodila na střední zdravotnickou školu, se jednou vrátila domů ve špatném psychickém stavu a sdělila, že ty muže opět potkala a oni jí vyhrožovali. Řekli jí, že se jí stane to samé co otci a matce. V důsledku toho se rozhodli odjet. Vnučka chtěla jet to České republiky.

17. Zdůraznil, že žádné ekonomické problémy neměl a nemá. Pobírá starobní důchod ve výši 7.000 hřiven. Průměrná výše starobního důchodu na Ukrajině je 2.000 hřiven. Celý život pracoval jako řidič nákladního vozu. Když mu dělali na Ukrajině operaci krku, tak to stálo 9.800 amerických dolarů. Proto s manželkou prodali větší byt a přestěhovali se do bytu menšího. Ten stále mají. Stará se o něho vnučka od mladší dcery. Na byt vnučky dohlížela sousedka. Ta jim ale řekla, že v bytě už dnes bydlí jiní lidé.
18. Žalobce ještě dodal, že po dobu pobytu v ČR absolvoval 3 operace a to karcinom levé ledviny, tříselný kýlu a karpální tunely. Má ještě problémy s páteří, to se bude řešit po novém roce. Proto žádá o udělení humanitárního azylu. Po operaci karcinomu ledviny chodil na kontrolu každé 3 měsíce, a teď musí chodit na kontroly po půl roce dalších 6 let. Od září letošního roku chodí každé dva týdny na kontrolu na infekční oddělení do Hradce Králové. Má také hepatitidu typu C, kterou mu do těla zanesli na Ukrajině, když mu dávali transfuze po těžkých popáleninách horní poloviny těla.
19. Žalovaný zůstal na svém postoji a navrhoval žalobu zamítnout.

V. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

20. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „s. ř. s.“).
21. V přezkumném řízení soud ověřil z obsahu správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
22. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 21. 2. 2017. Prvotní údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany poskytl žalobce dne 24. 2. 2017. Uvedl, že nikdy nebyl členem politické strany ani jinak politicky aktivní. Je ženatý. Poslední jeho místo bydliště v zemi původu bylo v Charkově. Do Prahy přiletěl letadlem z Kyjeva na české vízum. V únoru 2015 odletěl do Finska, kde žádal o azyl, ale asi v polovině září 2015 se dobrovolně vrátil domů. Uvedl, že jeho zdravotní stav je normální zvláště s ohledem na věk, že nemá žádné zvláštní potřeby ani omezení. Trpí hepatitidou typu C. Důvodem žádosti je snaha zajistit lepší budoucnost vnučce, která na Ukrajině nemá perspektivu. Jako druhý důvod uvedl, že je invalida a po rozpadu SSSR mu Ukrajina odmítá přiznat důchod a sociální výhody invalidního důchodce. Soudil se o to řadu let, ale Ukrajina mu odmítá přiznat jeho ústavní práva.
23. Dne 1. 3. 2014 byl se žalobcem proveden pohovor za přítomnosti tlumočníka do jazyka ruského. Obsah pohovoru je podrobně popsán v odůvodnění napadeného rozhodnutí, krajský soud na ně proto v podrobnostech odkazuje.
24. Žalobce v průběhu pohovoru uvedl, že ještě za dob SSSR sloužil 2 a půl roku v jaderném polygonu. Když dosáhl důchodového věku, získal z toho důvodu status hrdiny práce a válečného veterána. Měl by mít proto nárok na sociální výhody s tím spojené. Od roku 2010 se těchto svých práv domáhá. Obracel se písemně na různé státní orgány, včetně prezidenta Janukoviče a prezidenta Porošenka. Nic se však nestalo. Za tím účelem podal také několik žalob. V několika případech byl ve sporu úspěšný. Při posledním soudním řízení ale úspěšný nebyl. Když vyšli ze soudní síně, zaměstnanec správy sociálního zabezpečení s někým telefonoval a řekl, že „je vše zařízené“. Žalobce se domnívá, že zaplatil soudci, aby se věc vyřešila v jejich prospěch. Přestože se dožadoval výkonu soudních rozhodnutí, nedošlo k tomu, prý na to v příslušných fondech není dostatek peněz. Následně už svůj boj s úřady vzdal, byl z toho psychicky špatný.
25. V roce 2015 jej při cestě domů přepadli dva banditi, bylo to 15. ledna. Řekli mu, že špatně skončí. To byl impuls pro odjezd do Finska, kde požádal o azyl. Pak mu ale volala manželka s informací, že vnučce zlomili nohu, proto se vrátil domů.
26. Pokud jde o zdravotní problémy, uvedl, že prakticky nemá zuby, v krku že má keramický disk. Má problémy se srdcem, špatně mu pracuje levá polovina mozku. V roce 2008 musel prodat svůj byt a peníze dal na pooperační péči.
27. Ve Finsku byl od 1. 2. 2015, ale na přelomu srpna a září se vrátil, protože vnučce zlomili nohu. Na to, aby odjeli do Finska všichni, neměli peněžní prostředky. Platil totiž studium vnučce. Na cestu do Česka si museli ušetřit. Už v roce 2012 se chtěli s manželkou přestěhovat do Ruska, ale pak zemřela dcera a museli se začít starat o vnučku.
28. Dcera zemřela v roce 2012, přesné příčiny úmrtí nezná. Zeť zemřel asi o rok dříve. Zůstal

po nich dluh na bytu. Tak jej s manželkou spláceli, přestěhovali se do toho bytu, který připadl vnučce, a starali se o ni. Jejich byt zůstal prázdný, mohou se do něj případně vrátit. Hlídá ho sousedka. K nehodě vnučky nebyl schopen říci podrobnosti, protože byl v té době ve Finsku. Měla zlomenou nohu, prodělala 2 operace, všechno museli platit. Po napadení vnučky se na žádné státní orgány se žádostí o pomoc neobrátili. Na Ukrajině nefungují soudy ani policie, nemá smysl se na ně obracet.

29. Dne 18. 9. 2017 byl se žalobcem proveden další pohovor za účasti tlumočníka do jazyka ruského. Týkal se zejména zdravotního stavu žalobce. Ten uvedl, že mu v mezidobí odstranili levou ledvinu, protože na ní měl nádor. Chystal se na vyšetření ohledně druhé ledviny. Po operaci bral léky. Při této příležitosti žalobce založil do spisu řadu lékařských zpráv, které jsou popsány v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Situaci ve zdravotnictví na Ukrajině považuje za nenormální. I tam se podroboval léčení a operaci, za řadu úkonů musel platit.
30. Jak už uvedl krajský soud shora, ve správním spise je založena také celá řada lékařských zpráv, které jsou podrobně vyjmenovány v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
31. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel zejména z informace OAMP: Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 24. 7. 2017, informace MZV ČR ze dne 3. 8. 2017, č. j. 107318/2017-LPTP, k č. j. MV – 45993-14/OAM-2017, informace MZV ČR ze dne 25. 7. 2016, č. j. 107283/2016-LPTP k č. j. MV-85386-1/OAM-2016, informace MZV ČR ze dne 11. 5. 2017, č. j. 101374/2017-LPTP k č. j. MV-49875-1/OAM-2017, Výroční zpráva Human Rights Watch 2017-Ukrajina ze dne 31. 1. 2017, informace MZV ČR ze dne 15. 10. 2015, č. j. 117499-LPTP k č. j. MV-135117-1/OAM-2015, Zpráva Freedom House – Svoboda ve světě 2017 – Ukrajina ze dne 22. 3. 2017, Zpráva WHO, Evropského střediska pro sledování zdravotních systémů a politik 3015 – Ukrajina, Průzkum zdravotního systému, 2015, Informace belgického generálního ředitelství úřadu pro imigraci ze dne 8. 6. 2017, č. j. BDA-20170517-UA-6535, získaná v rámci evropského Projektu lékařských informací o zemích původu IV – Dostupnost onkologické a gastroenterologické léčby se zaměřením na Zakarpatskou oblast.
32. Po skončení pohovoru byla žalobci dána možnost dle § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Žalobce této možnosti využil, žádné doplnění podkladů či dokazování nežádal.
33. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci poté dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
34. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

35. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
36. Z obsahu žaloby je zcela zřejmé (a potvrdil to i průběh jednání před soudem), že žalobce nebrojí proti závěrům žalovaného ohledně neudělení mezinárodní ochrany ve formě azylu dle § 12 a § 13 zákona o azylu. Namítal, že dle jeho názoru splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 téhož zákona. Jak již krajský soud předeslal shora, soudní řízení ve věci žalob proti rozhodnutím správních orgánů je ovládáno dispoziční zásadou (viz § 75 odst. 2 s. ř. s.). Závěry žalovaného ohledně nemožnosti udělit žalobci mezinárodní ochranu ve formě azylu dle § 12 a § 13 zákona o azylu tak krajský soud přezkoumávat nejenom nemusel, ale ani nemohl.
37. Krajský soud se tak nejprve zaměřil na přezkum postupu žalovaného správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 zákona o azylu.
38. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
39. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
40. S ohledem na shora vymezený předmět přezkumu krajský soud toliko ve stručnosti konstatuje, že žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy.
41. Žalovaný se vypořádal i s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mj. přiléhavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž

ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobcem popisované potíže nelze subsumovat pod výše definovanou hrozbu vážné újmy.

42. Nadto, jak plyne z podkladů, které si žalovaný před svým rozhodnutím opatřil a které jsou založeny ve správním spise, situaci na Ukrajině nelze označit za případ, kdy by státní orgány nebyly schopny a ochotny zajistit ochranu svým občanům, jak naznačil žalobce ve své žalobě. Pouhá skutečnost, že tak žalobce neučinil, nemůže odůvodňovat závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, resp. že by byla poskytnuta neúčinně (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003).
43. Krajský soud zdůrazňuje, že bylo postaveno najisto, že žalobce se neobrátil na policii ani na jiné státní orgány s žádostí o pomoc ani poté, co byl napaden on sám, ani poté, co došlo k napadení jeho vnučky. Neuvedl přitom jedinou svoji konkrétní negativní zkušenost s policií, z níž by mohl důvodně dovozovat, že by jemu a jeho rodině pomoc neposkytla. Přitom žalobce byl ve styku se státními orgány zběhlý. Podal několik žalob k soudům, z nichž některé spory vyhrál. Psal různým státním institucím, kdy se domáhal svých práv vyplývajících ze statusu válečného invalidy, a tyto instituce i osobně navštěvoval. Skutečnost, že se svých práv, o něž usiloval, nedomohl, však nemohl být důvodem pro to, aby se neobrátil na policejní orgán. Jednak nebylo spolehlivě prokázáno, že by nedomožení se žalobcem požadovaných sociálních a zdravotních výhod bylo důsledkem postupu příslušných státních orgánů vůči jeho osobě, spíše se jeví, že se jedná o důsledek špatné hospodářské a ekonomické situace ukrajinského státu. Hlavně ale, ohledně napadení a vyhrožování žalobci a jeho vnučce se jednalo o zcela jinou situaci, šlo o fyzické násilí zřejmě ze strany soukromých osob. Žádné předchozí zkušenosti ohledně takového typu příkoří žalobce neměl, neexistoval tedy jediný objektivní a rozumný důvod, proč by se nemohl na policejní orgány či prokuraturu obrátit. On i celá jeho rodina ale na tuto možnost bez dalšího zcela rezignovali.
44. Na této skutečnosti nic nemění ani citace ze zpráv obsažené v doplnění žaloby. I z nich je patrné, že Ukrajina se sice potýká s vysokou mírou korupce, která má vliv i na činnost státních orgánů, ale stát se snaží s touto situací bojovat a státní orgány procházejí v tomto směru reformou. Rozhodně obsah žalobcem citovaných zpráv nepodporuje jeho striktní názor, že státní orgány na Ukrajině včetně policie, prokuratury a soudů nefungují a nejsou schopny poskytnout občanům účinnou ochranu.
45. V podrobnostech ohledně vypořádání se žalovaného s touto problematikou odkazuje krajský soud na str. 13-16 napadeného rozhodnutí, přičemž se skutkovými i právními závěry žalovaného zde obsaženými se plně ztotožňuje. Dodává ještě, že se v případě žalobce i jeho vnučky jednalo o ojedinělé incidenty, které se již následně neopakovaly. Krajský soud tedy souhlasí s názorem žalovaného, který neshledal, že by žalobci při návratu do vlasti reálně hrozilo nebezpečí ve smyslu § 14a zákona o azylu.
46. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobci mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že v zahraničí požádal o mezinárodní ochranu. Zde odkázal na Informaci MZV ČR ze dne 3. 8. 2017, č. j. 107318/2017-LPTP, z níž vyplývá, že zastupitelskému úřadu ČR v Kyjevě není známo, že by neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po návratu na Ukrajinu byli nějakým způsobem perzekuováni, diskriminováni či znevýhodňováni ze strany státních orgánů či soukromých osob, zvláště pokud se nejedná o navrátilivší se uprchlíky z Ruské federace. Situace po návratu do vlasti po dlouhém pobytu v zahraničí

je velmi individuální, tito občané však většinou nečelí větším problémům, než ostatní občané Ukrajiny.

47. Krajský soud tak plně souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobci v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, ani ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech, nehrozí.
48. Problematicke existence zákonných důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu se žalovaný věnoval na str. 15 - 16 napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že z informačních zdrojů vyplývá, že se bezpečnostní situace na Ukrajině v roce 2015 relativně uklidnila a nadále zůstává klidná, ale že situace na východu Ukrajiny je stále napjatá. Od znatelného snížení síly bojů v říjnu 2015 dochází k častému lokálnímu propuknutí bojů na tzv. linii dotyku, ačkoliv v průběhu první poloviny roku 2017 platilo na linii dotyku několik příměrů. Krajský soud k tomu dodává, že uvedené hodnocení je plně aktuální i pro současnou situaci.
49. Pokud jde o bezpečnostní situaci na Ukrajině, pak Nejvyšší správní soud opakovaně připomíná, že na východní Ukrajině, tj. té části země, kde se vnitřní konflikt geograficky ustálil, jeho intenzita výrazně kolísá a nelze ho hodnotit jako tzv. totální konflikt vykazující vůči žadatelům o mezinárodní ochranu konkrétní individualizované nebezpečí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 6 Azs 155/2016 – 33, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 5 Azs 134/2017 – 24, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 226/2017 – 31, nebo ze dne 17. 8. 2017, č. j. 10 Azs 112/2017 – 42, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 2 Azs 363/2017 – 35, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 – 27 nebo ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017-27 atp.).
50. Navíc žalobce bydlel před svým odjezdem v Charkově, tedy v oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinských státních orgánů a shora zmíněné ozbrojené konflikty zde neprobíhaly, neprobíhají a reálně taková hrozba neexistuje ani do budoucna. Nutno také zdůraznit, že žalobce v podstatě žádné obavy v tomto směru ani nevznášel a netvrdil. Krajský soud proto uzavírá, že neshledal ani existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
51. Závěrem žalovaný zdůvodnil, jakým způsobem dospěl k závěru, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Ani k těmto závěrům nemá krajský soud výhrad.
52. Má tak po provedeném přezkumu za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto opakuje, že se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně znovu v podrobnostech odkázat.
53. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení.
54. Následně zaměřil krajský soud pozornost na posouzení námitky žalobce, že splňuje zákonné podmínky pro udělení humanitárního azylu. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení

azyly podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

55. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud upozorňuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je tedy otázkou správního uvážení, které soud přezkouvává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
56. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výtyci ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“*
57. Žalobce odůvodňoval přidělení humanitárního azylu jednak svým zdravotním stavem, jednak situací ve zdravotnictví na Ukrajině, kde je podle něho nutno za většinu poskytované zdravotní péče platit.
58. Žalovaný se problematikou humanitárního azylu zabýval velmi podrobně na str. 10-13 napadeného rozhodnutí. Pečlivě vypsal obsahy všech lékařských zpráv, které žalobce předložil. Také krajský soud při jednání provedl důkaz těmi lékařskými zprávami, které mu žalobce předložil po zahájení soudního řízení. Ve stručnosti lze shrnout, i s odkazem na vyjádření žalobce při jednání soudu, že žalobce se po příjezdu do České republiky podrobil třem operacím, konkrétně mu byla odstraněna ledvina v důsledku karcinomu, byla mu odoperována tříselní kýla a podrobil se operaci karpálních tunelů na ruce. Žalobce také pravidelně navštěvuje infekční oddělení Fakultní nemocnice v Hradci Králové, kde se podrobil protivirové léčbě, a neurologické oddělení této nemocnice. Z obsahu zpráv plyne, že operace proběhly úspěšně včetně pooperační léčby. Zdravotní problémy žalobce tak byly odstraněny nebo jsou pod lékařskou kontrolou, kdy žalobce užívá příslušné léky a lékaře navštěvuje za účelem kontrol ambulantně.

59. Žalovaný si v souvislosti se zdravotním stavem žalobce obstaral informaci Světové zdravotnické organizace (WHO), z níž plyne, že léčba zdravotních potíží žalobce je v současné době na Ukrajině nejen možná a reálná, ale také pro žalobce dostupná. Zdravotní stav žalobce nevyžaduje tak specializovanou péči, která by na Ukrajině nemohla být poskytnuta. Krajský soud navíc připomíná skutečnost, kterou žalobce zdůrazňoval při jednání soudu, tedy že pobírá starobní důchod ve více jak trojnásobné výši oproti průměru a že tedy na Ukrajině neměl ekonomické potíže. I z toho plyne, že žalobce si v případě potřeby může dovolit platit za zdravotní péči vyšší částky, než běžný ukrajinský důchodce. Ostatně i v České republice musí pacienti (včetně důchodců) za řadu standardních denně užívaných léků nad rámec plateb hrazených zdravotní pojišťovnou doplácet ze svého.
60. Krajský soud také musí přisvědčit žalovanému v tom, že zcela bez relevance je skutečnost, že zdravotní péče v České republice je obecně na vyšší úrovni, než v zemi žalobcova původu, a že léčba zde by byla pro žalobce finančně výhodnější. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ani nižší úroveň zdravotní péče v zemi původu nezakládá právo na udělení azylu.
61. V podrobnostech pak krajský soud odkazuje na závěry žalovaného obsažené v odůvodnění napadeného rozhodnutí, které vycházely z jím opatřených podkladů a které nebyly schopny vyvrátit ani citace ze zpráv obsažené v doplnění žaloby. Obavy žalobce z nemožnosti či nedostupnosti léčby a léků v zemi jeho původu tak byly již ve správním řízení spolehlivě vyvráceny.
62. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný měl dostatek podkladů pro případné rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu, při jeho posuzování nevybočil z mezí stanovených zákonem, jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou. Krajský soud neshledal v případě žalobce žádnou zvláštního zřetele hodnou okolnost, která by nebyla dosud judikaturou řešena či důvod k tomu, aby se soud od této judikatury odklonil.
63. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný přihlédl k okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), žalovaný přihlédl ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, zejména k informacím o zemi původu žalobce, a rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), neporušil tedy ani zásadu volného hodnocení důkazů.
64. Žalobou napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
65. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl, tohoto svého práva se však při jednání soudu výslovně vzdal.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 4. prosince 2018

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce